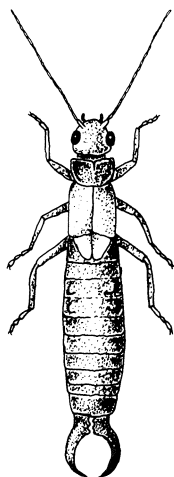

Ørentviste (Dermaptera)

KNUD TH. HOLST

Ordenen omfatter omkring 1.200 arter, hvoraf kun fem forekommer i Danmark.

Biologisk litteratur

1. Holst, Knud Th.: Kakerlakker, græshopper og ørentviste. – Danmarks Fauna 79. Gads forlag, København. 1970. Medtager stort set alle nordeuropas arter. Arternes biologi er grundigere beskrevet end sædvanligt i Danmarks Fauna.
2. Nielsen, Boy Overgaard: De danske ørentviste. – Natur og Museum 11 nr. 4, Naturhistorisk Museum, Århus. 1966. Det lille hefte har en god bestemmelsesnøgle, og dyrenes biologi er grundigt behandlet.

Litteratur om indsamling, præparation, opbevaring m.m.

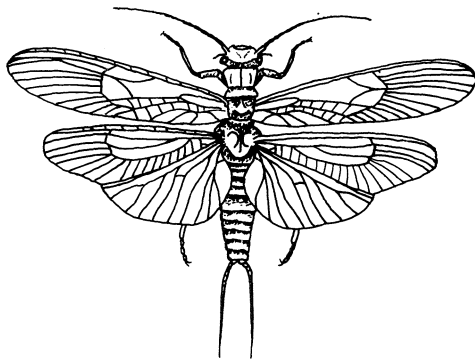
Se nr. 1.

Bestemmelseslitteratur

Se nr. 1 og 2.

Slørvinger (Plecoptera)

CARLO F. JENSEN

Fra hele Verden kendes omkring 1600 arter, hvoraf ca. en fjerdedel forekommer i Europa. Den danske fauna tæller 25 arter, og antallet kan næppe ventes forøget, da der siden 1910 (Danmarks Fauna 8 (se nr. 16)) kun er fundet een for Danmark ny art til trods for, at der gennem de sidste 40 år er foretaget meget omfattende undersøgelser og indsamlinger over hele landet.

Dette materiale – såvel som alt tilgængeligt museumsmateriale – er bearbejdet af nu afdøde magister E. W. Kaiser, der ved sin død efterlod et manuskriptudkast fra 1977. Det var baseret på et materiale på langt over 100.000 larver og imagines fra ca. 3000 lokaliteter. Manuskriptet er under ajourføring og renskrivning på Naturhistorisk Museum, Århus. Det færdige resultat ventes i løbet af 1984 som en ny udgave om Slørvinger i Danmarks Fauna.

Siden 1910 (se nr. 16) findes ingen samlet oversigt over de danske Slørvingers biologi og udbredelse, men der er publiceret en del småafhandlinger dels som ekskursionsberetninger og faunalister fra lokalitetsundersøgelser, dels om undersøgelser over enkelte arters biologi.

Til bestemmelse af danske Slørvinger må derfor henvises til taxonomiske værker udgivet i vore nabolande. Det må så kontrolleres, om den art, man er kommet frem til, forekommer i Danmark. Se checkliste i Status over danske Plecopterer (Kaiser, 1972 (nr. 28)).

Biologisk litteratur

1. Brinck, P.: Något om den danska Plecopterfaunans ursprung och invandring. – Entomologiske Meddelelser 26, side 156-160. 1951.
  2. Brinck, P.: Reproductive system and mating ind Plecoptera. – Opuscula entomologica 21, side 57-127. 1956.
  3. Hynes, H.B.N.: The ecology of running waters. Liverpool University Press. 1970.
  4. Hynes, H.B.N.: Biology of Plecoptera. – Annual Review of Entomology 21, side 136-153. Palo Alto. 1976.
  5. Illies, J.: Beitrag zur Verbreitungsgeschichte der europäischen Plecopteren. – Archiv für Hydrobiologie 48, side 35-74. 1953.
  6. Lillehammer, A.: Norwegian Stoneflies. II. Distribution and relationship to the environment. – Norsk Entomologisk Tidsskrift 21, side 195-250. 1974.
  7. Lillehammer, A.: Norwegian Stoneflies. III. Field studies on ecological factors influencing distribution. – Norsk Entomologisk Tidsskrift 22, side 71-80. 1975.
  8. Lillehammer, A.: Norwegian Stoneflies. IV. Laboratory studies on ecological factors influencing distribution. – Norsk Entomologisk Tidsskrift 22, side 99-108. 1975.
  9. Lillehammer, A.: Norwegian Stoneflies. V. Variations in morphological characters compared to differences in ecological factors. – Norsk Entomologisk Tidsskrift 23, side 161-172. 1976.
  10. Wesenberg-Lund, C.: Plecoptera (Uferoder Steinfliegen). Biologie der Süßwasserinsekten, side 7-18. Gyldendalske Boghandel, Nordisk Forlag, København. 1943.
  11. Zwick, P.: Plecoptera. Phylogenetisches System und Katalog. Das Tierreich 94, side I-XXXII, 1-465, Berlin. 1973.
  12. Zwick, P.: Plecoptera (Steinfliegen). Handbuch der Zoologie 4, (2), 2/7, side 1-111. Walter de Gruyter, Berlin. 1980.
- Litteratur om indsamling, præparation, opbevaring m.m.*
- Intet specielt om disse emner, men i de fleste bestemmelsesværker findes korte anvisninger.
- Bestemmelseslitteratur, artslistes o. lign.*
13. Berg, K.: Plecoptera. Stone Flies. Biological studies on the river Susaa. – Folia Limnologica Scandinavica 4, side 108-111. 1948.
  14. Brinck, P.: Studies on Swedish Stoneflies (Plecoptera). – Opuscula entomologica, Supplementum 11, side 1-250. 1949.
Taxonomiske noter til imagines, bestemmelsesnøgler til larver.
  15. Brinck, P.: Bäcksländor. Plecoptera. – Svensk Insektfauna 15, side 1-126. Stockholm. 1952.
Bestemmelsesnøgler til imagines og larver.
  16. Esben-Petersen, P.: Guldsmede, Døgnfluer, Slørvinger og Copeognather (Pseudoneuropterer). – Danmarks Fauna 8, København. 1910.
Bestemmelsesnøgler til imagines. Forældet, især hvad angår nomenklaturen.
  17. Findal, J.K.: Aarhus Aa. Bidrag til en Undersøgelse af Omraadet's Fauna. – Flora og Fauna, side 1-28. 1916.
  18. Findal, J.K.: Østjydske Vandløb. Flora og Fauna, side 21-32 og 141-148. 1923. Side 113-128. 1924 og side 113-128. 1925.
  19. Findal, J.K.: Vaarfluer og Slørvinger ved sydøstjydske Vandløb. – Jydsk Forening for Naturvidenskab Aarhus gennem 25 Aar, 1903-1928, side 54-72, Aarhus. 1928.

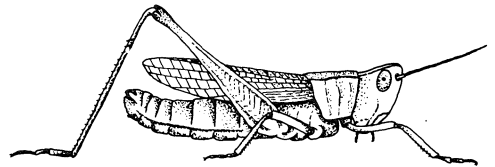
20. Glenstrup, Aa. H.: Den rheophile fauna i Arnå ved Solvig. – *Natura Jutlandica* 17, side 133-158. 1974.
21. Hynes, H.B.N.: The Taxonomy and ecology of the nymphs of British Plecoptera with notes on the adults and eggs. – *The Transactions of the Royal Entomological Society of London* 91, side 459-577. 1941.
Bestemmelsesnøgler til larver.
22. Hynes, H.B.N.: The Plecoptera of some small streams near Silkeborg, Jutland. – *Entomologiske Meddelelser* 26, side 489-494. 1953.
23. Hynes, H.B.N.: A key to the adults and nymphs of The British stoneflies (Plecoptera) with notes on their ecology and distribution. – *Freshwater Biological Association. Scientific Publication No. 17.* (3. udgave). Ambleside. 1977.
24. Illies, J.: Steinfliegen oder Plecoptera. – *Die Tierwelt Deutschlands* 23, side 1-150, Jena. 1955.
25. Illies, J.: Plecoptera. *Limnofauna Europaea*, 2. Auflage, side 264-273. Gustav Fischer Verlag, Stuttgart. 1978.
26. Jensen, C.F.: Plecoptera (Slørvinger). En faunistisk biologisk undersøgelse af Skern Å, I. – *Flora og Fauna* 57, side 17-41. 1951.
27. Jensen, C.F. og Jensen, F.: Vandløbsfaunaens udvikling i perioden 1900-1980. og Status over vandløbsfaunaen. *i: Status over den danske plante- og dyreverden*, side 189-202. Fredningsstyrelsen, København. 1980.
28. Kaiser, E.W.: Status over de danske Plecoptera (Slørvinger). *i: Status over den danske dyreverden*, side 98-100. Zoologisk Museum, København. 1972. Checkliste over danske plecopterer med angivelse af udbredelse: Jylland – øerne – Bornholm.
29. Kimmins, D.E.: Plecoptera (Stoneflies). – *Handbooks for the identifica-*

tion of British insects I (6), side 1-18. Royal Entomological Society, London. 1950.

30. Lillehammer, A.: Norwegian Stoneflies. I. Analysis of the variation in morphological and structural characters used in taxonomy. – *Norsk Entomologisk Tidsskrift* 21, side 59-107. 1974.

Græshopper, Fårekylinger og Jordkrebs (Orthoptera Saltatoria)

KNUD TH. HOLST

Der kendes knap 20.000 græshoppearter, hvoraf 34 forekommer i Danmark. Det er ikke sandsynligt, at der inden for landets grænser kan findes flere arter. Gruppen er godt kendt både m.h.t. biologi og udbredelse. Det gælder dog især de i nordeuropa forekommende arter (ca. 45).

Af fårekylinger findes beskrevet i alt omkring 2.000 arter, hvoraf kun én art, markfårekylingen muligvis stadig kan findes fritlevende i Danmark. Husfårekylingen er indslæbt, men er veletableret indenfor mange steder i landet.

Jordkrebsens familie omfatter næppe mere end ca. 50 arter, hvoraf kun en enkelt forekommer i Danmark.

Biologisk Litteratur

1. Ahlén, Ingemar & Hans Jørgen Degn: Lövvårtbitarens *Leptophyes punctatissima* sång. – *Fauna och Flora* 6, side 265-268, Stockholm. 1980.
Ved hjælp af detektorer kan arten påvises under sin sang (stridulation).